

DENET SİRKÜLER

İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik

AUDIT | TAX | ADVISORY

For the latest from BDO Turkey, follow us

Sirküler Tarihi : 02.07.2021
Sirküler No : 2021/072
Yayımlandığı Yer : LEBİB YALKIN DERGİSİ - Temmuz 2021
Sayı : 211

* Dr. Halit BAŞBUĞA
**Şükrüye SARI

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2020 yılında 10,3 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 167'den fazla ülkede bulunan 1.658 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 91.054 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayının, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

SOSYAL GÜVENLİK MEVZUATI AÇISINDAN MALİ TATİL

ÖZET

15.03.2007 tarihinde kabul edilen 5604 sayılı Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkındaki Kanun ile uygulanmaya başlayan mali tatil uygulaması, her yıl Temmuz ayının 1'i itibariyle başlayarak yirmisine kadar devam eder. Mali tatilin başlangıç ve bitiş sürelerinin iş gününe tekabül etmemesi halinde ise mali tatilin başlangıç ve bitiş sürelerinde çeşitli değişiklikler olmaktadır. Sosyal Güvenlik ve çalışma mevzuatı ile ilgili önem arz eden süreler 2021 yılı Mali tatil dönemi için işbu makalemizde mümkün olduğunca açıklığa kavuşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mali Tatil, Bildirimler, Yasal Süre, İdari Para Cezaları, İtiraz

1. GİRİŞ

Temmuz ayının gelişiyle beraber işverenler, serbest muhasebeci ve mali müşavirler için bir yasal dinlenme dönemi olan mali tatil akla gelmektedir. Bu makalede Sosyal Güvenlik Kurumu ile ilgili işlemlerde mali tatil uygulamasının mevzuattaki yeri, SGK' ya yapılacak olan bildirimlerde işverenler için hangi sürelerin geçerli olduğu ve işverenlerin Kanun gereği yapması gerekli olan bildirimlerini hangi tarihler arasında yapması halinde yasal süresinde yapılmış kabul edileceği konuları irdelenecektir.

2. MALİ TATİLİN MEVZUATTAKİ YERİ

15.03.2007 tarihinde kabul edilen 5604 sayılı Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkındaki Kanun, 28.03.2007 tarih ve 26476 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak Resmi Gazete ’de yayımlandığı gün itibariyle yürürlüğe girmiştir.¹

5604 sayılı Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanun’un 1’inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında; *“Her yıl Temmuz ayının birinden yirmisine kadar (yirmisi dâhil) malî tatil uygulanır. Haziran ayının son gününün tatil günü olması halinde, malî tatil, temmuz ayının ilk iş gününü takip eden günden başlar.”* denilmektedir.

Mezkur Kanun’un 1’inci maddesinin (6) numaralı fıkrasında, *“Malî tatilin sona erdiği günü izleyen beş gün içinde biten bu madde kapsamındaki kanuni ve idari süreler, malî tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren beşinci günün mesai saati bitiminde sona ermiş sayılır.”* hükmüne yer verilmiştir. Kanunun ilk hali itibariyle yedi gün olarak uygulanan söz konusu süreler, 14.01.2016 tarihli ve 6661 sayılı Kanunun 18’inci maddesiyle “yedi gün” ibaresi “beş gün”, “yedinci günün” ibaresi “beşinci günün” olacak şeklinde değiştirilmiştir.

3. SOSYAL GÜVENLİK MEVZUATINDA MALİ TATİL UYGULAMASINA DÂHİL OLAN İŞLEMLER

5604 sayılı Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanun gereği 5510 sayılı Kanun’un 8, 9, 11 ve 86’ncı maddeleri gereği zamanında kuruma verilmesi gereken iş yeri bildirgesi, sigortalı işe giriş, sigortalı işten ayrılış ve aylık prim hizmet belgesi/muhtasar prim hizmet beyannamesi, İşyeri kayıt ve ibrazı ve idari para cezalarına yapılacak itiraz ve ödemeler yönünden belge ve bildiregelerin yasal olarak verilme süreleri ve ödemeleri mali tatil uygulamasına dâhildir.

3.1. İşyeri Bildirgesi

5510 Sayılı Kanunun 11’inci maddesi gereğince; İlk defa tescil edilecek işyerlerinde işveren en geç sigortalı çalıştırmaya başladığı tarihte; işyerinin faaliyette bulunduğu adresten başka bir ildeki adrese nakledilmesi, sigortalı çalıştırılan bir işin veya işyerinin başka bir işverene devredilmesi veya intikal etmesi halinde, işyerinin nakledildiği, yeni işverenin işi veya işyerini devraldığı tarihi takip eden on gün içinde; işyerinin miras yoluyla intikali halinde ise mirasçıları, ölüm tarihinden itibaren en geç üç ay içinde, bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü veya Merkezine başvuruda bulunması gerekmektedir.

İşyeri bildirgesinin yasal olarak verilmesi gereken sürenin son gününün mali tatile rastlaması halinde belgenin verilme süresi, mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzayacaktır. Mali tatilin, 20.07.2021 tarihinde sona ermesi ve uzayan sürenin 27.07.2021 tarihine rastlaması nedeniyle bu süre içerisinde verilmiş olan İşyeri Bildirgesi yasal süresi içerisinde verilmiş sayılarak, idari para cezası uygulanmayacaktır.

*İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Müdürü, SGK E. Denetmeni

**İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Uzmanı

¹ 5604 sayılı Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkındaki Kanun

3.2. Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi

5510 sayılı Kanunun 8'inci maddesi gereğince, işverenlerce işyerlerinde çalıştırılacak sigortalılara ait sigortalı işe giriş bildirgesinin;

- İşe başlatılmadan önce,
- İnşaat, balıkçılık ve tarım işyerlerinde hizmet akdiyle işe başlatılacak sigortalılar için, en geç çalışmaya başlatıldığı gün,
- Yabancı ülkelere sefer yapan ulaştırma araçlarına sefer esnasında alınarak çalıştırılanlar ile Kuruma ilk defa işyeri bildirgesi verecek işyerlerinde; ilk defa sigortalı çalıştırmaya başlanılan tarihten itibaren bir ay içinde çalışmaya başlayan sigortalılar için, çalışmaya başladıkları tarihten itibaren en geç söz konusu bir aylık sürenin dolduğu tarihe kadar,
- Kamu idarelerince istihdam edilen 08.09.1999 tarih ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na göre işsizlik sigortasına tabi olmayan sözleşmeli personel ile kamu idarelerince yurt dışı görevde çalışmak üzere işe alınanların, çalışmaya başladıkları tarihten itibaren bir ay içinde,

Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili birimine verilmesi gerekmektedir.

Sigortalı işe giriş bildirgesinin yasal olarak verilmesi gereken sürenin son gününün mali tatile rastlaması halinde, belgenin verilme süresi, mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzayacaktır. Mali tatilin, 20.07.2021 tarihinde sona ermesi ve uzayan sürenin 27.07.2021 tarihine rastlaması nedeniyle bu süre içerisinde verilmiş olan İşe Giriş Bildirgesi yasal süresi içerisinde verilmiş sayılarak idari para cezası uygulanmayacaktır.

3.3. Aylık Prim Hizmet Bildirgesi/Muhtasar Prim Hizmet Beyannamesi

5510 sayılı Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanları çalıştıran;

Özel nitelikteki işyeri işverenleri, cari aya ilişkin olarak düzenleyecekleri asıl, ek veya iptal nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerini/muhtasar prim hizmet beyannamelerini, en geç belgenin ilişkin olduğu ayı izleyen ayın 26'sında; resmi nitelikteki işyeri işverenleri ise, cari aya ilişkin olarak düzenleyecekleri asıl, ek veya iptal nitelikteki muhtasar prim ve hizmet beyannameleri, en geç belgenin ilişkin olduğu dönemi izleyen takvim ayının 15'ine kadar e-beyanname kanalıyla Kuruma bildirmek zorundadırlar.

Özel nitelikteki işyeri işverenleri için muhtasar prim hizmet beyannamesinin yasal olarak verilmesi gereken sürenin son günü, ilgili olduğu ayı takip eden ayın 26 olması ve Mali tatilin 20.07.2021 tarihinde sona ermesi, uzayan sürenin ise 26.07.2021 tarihine rastlaması nedeniyle bu süre içerisinde verilmiş olan bildirge yasal süresi içerisinde verilmiş sayılarak idari para cezası uygulanmayacaktır.

3.4. Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesi

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği'nin 25. maddesine göre, Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olanlarla ilgili sigortalılığın sona ermesine ilişkin bildirimler, işverenlerce sigortalılığın sona ermesini takip eden on gün içinde e-sigorta aracılığı ile Kuruma bildirimini yapılır.

İşten ayrılış bildirgesinin yasal olarak verilmesi gereken sürenin son gününün mali tatile rastlaması halinde, Mali tatil 20.07.2021 tarihinde sona ermesi ve uzayan sürenin 27.07.2021 tarihine rastlaması nedeniyle bu süre içerisinde verilmiş olan bildirge yasal süresi içerisinde verilmiş sayılacak, idari para cezası uygulanmayacaktır.

3.5. İşyerine Ait Kayıt ve Belgelerin İbrazi

Sosyal Güvenlik Kurumu Müfettişleri, Denetmenleri tarafından 5510 sayılı Kanuna tabi işverenlere, çalışma hayatı ile ilgili mevzuatın uygulanmasına yönelik denetim, kontrol, tespit yapabilmeleri için işverenlere işyerlerine ait kayıt ve belgelerin ibraz edilmesine ilişkin 7201 Sayılı Tebliğat Kanunu'na istinaden tebliğat yapılabilecektir.

Ancak kayıt ve belgelerin ibraz edilmesi için verilen sürenin son gününün mali tatile rastlaması halinde, kayıt ve belgelerin ibraz süresi, mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzayacaktır. Mali tatilin, 20.07.2021 tarihinde sona ermesi ve uzayan sürenin 27.07.2021 tarihine rastlaması nedeniyle bu süre içerisinde ibraz edilecek kayıt ve belgeler yasal süresi içinde ibraz edilmiş sayılacaktır.

3.6. İdari Para Cezalarına İtiraz ve Ödeme Sorumluluğu

5510 sayılı Kanunun 102'nci maddesi uyarınca işverenlerin tebliğ edilen idari para cezalarını tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde ödemeleri veya aynı süre içinde itiraz etmeleri gerekmektedir.

Yine aynı madde uyarınca tahakkuk ettirilen idari para cezalarının itiraz edilmeksizin veya yargı yoluna başvurulmaksızın tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde peşin ödenmesi halinde, söz konusu idari para cezası tutarında indirim yapılarak dörtte üçü tahsil edilmektedir.

5604 Sayılı Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanunun 2'inci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Tebliğ'in 4'üncü maddesinin ç bendinde belirtildiği üzere, işverenlere tebliğ edilen idari para cezalarını tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde ödemeleri veya aynı süre içinde itiraz etmeleri gerekmektedir. Yine aynı madde uyarınca tahakkuk ettirilen idari para cezalarının itiraz edilmeksizin veya yargı yoluna başvurulmaksızın tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde peşin ödenmesi halinde, söz konusu idari para cezası tutarının dörtte üçü tahsil edilmektedir.

Buna göre, idari para cezaları ile ilgili ödeme ve itiraza ilişkin on beş günlük sürenin son gününün mali tatile rastlaması halinde, bu süre mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzayacaktır. Bu

durumda 27.07.2021 (bu süre dahil) tarihine kadar yapılan ödeme ve itirazlar yasal süresi içerisinde yapılmış olarak kabul edilecektir.

İdari para cezaları ile ilgili ödeme ve itiraza ilişkin on beş günlük sürenin son gününün mali tatilin bitiminden sonraki beş gün içerisinde sona ermesi halinde, bu süre mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren beş gün uzayacaktır. Bu durumda 25.07.2021 (bu süre dahil) tarihine kadar yapılan ödeme ve itirazlar yasal süresi içerisinde yapılmış olarak kabul edilecektir. Fakat söz konusu tarihin hafta sonu sona ermesinden dolayı, 26.07.2021 Pazartesi gününe kadar yapılan ödeme ve itirazlar yasal süresi içerisinde yapılmış olarak kabul edilecektir.

4. SOSYAL GÜVENLİK MEVZUATINDA MALİ TATİL UYGULAMASINA DÂHİL OLMAYAN İŞLEMLER

Kanunda belirtilen sigorta primleri, Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalı sayılanlar yönünden; ayın 1'i ile 30'u arasındaki çalışmaları karşılığı ücret alan sigortalılar için en geç belgenin ilişkin olduğu ayı izleyen ayın son gününe kadar işverenlerce Kuruma ödenir ve mali tatil uygulamasında belirtilen süreler uygulanmamaktadır.

5510 sayılı kanun kapsamında; İş kazası ve meslek hastalığı olaylarının bildirim, iş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık hallerinde işverenlerce düzenlenmesi gereken vizite kağıdı, e-bildirge uygulaması kapsamında işverenlerce internet ortamında Sosyal Güvenlik Kurumuna gönderilen sigortalı hesap fişi, sigortalının istirahat belgesinde gösterilen tarihlerde işyerinde çalışmadığına dair bildirim, prim ödemelerini kendileri yapan sigortalıların yaptığı bütün iş ve işlemler, mali tatil kapsamına girmediğinden, bunlara ilişkin yükümlülüklerin önceden olduğu gibi yasal süresi içinde yerine getirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun gereğince ilgili kurumlarca gönderilecek tebligatlar ile sigortalılar veya işverenler tarafından açılacak davalarda, dava açma süreleri mali tatil kapsamına girmediğinden, söz konusu iş ve işlemler ilgili Kanunlarda öngörülen süreler içerisinde yerine getirilecektir.

5. ÖRNEK UYGULAMALAR

Örnek-1: SGK Ankara İl Müdürlüğü Rüzgarlı Sosyal Güvenlik Merkezi'nde 04.06.2018 tarihinde tescil edilmiş fabrika işyerinde, 17.07.2021 tarihinde işe başlatılacak olan A sigortalısına ait sigortalı işe giriş bildirgesinin en geç 16.07.2021 tarihinde verilmesi gerekmekte ise de, 16.07.2021 tarihinin mali tatile rastlaması nedeniyle, işverence bu bildirgenin en geç mali tatilin sona erdiği Temmuz ayının 20. gününü takip eden yedinci günün sonuna kadar (27.07.2021 tarihinde) verilmesi halinde, sigortalı işe giriş bildirgesi yasal sürede verilmiş sayılacak ve idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek-2: (A) işyeri Haziran ayına ilişkin muhtasar prim hizmet beyannamesini Kuruma bildirecektir.

5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran işveren, Haziran ayına ilişkin düzenlenecek olan muhtasar prim hizmet beyannamesini en geç ilişkin olduğu ayı izleyen ayın 26' sına kadar e-beyanname kanalıyla Kuruma bildirmek zorundadır.

Muhtasar prim hizmet beyannamesinin verilme süresi mali tatilin sona ermesinin ardından izleyen 5 güne denk gelmemesi sebebiyle muhtasar prim hizmet beyannamesinin son verilme tarihi 26.07.2021 olacaktır.

Örnek-3: Bilanço esasına göre defter tutan (B) işverenine işyeri bildirgesinin süresi içinde verilmemesi nedeniyle hesaplanan 8.829 TL tutarındaki idari para cezası 23.06.2021 tarihinde işverene tebliğ edilmiş ise, bu cezanın en geç 08.07.2021 tarihine kadar ödenmesi veya itiraz edilmesi gerekmekte ise de, 08.07.2021 tarihinin mali tatile rastlaması nedeniyle, 27.07.2021 tarihinin sonuna kadar işverence, ödenmesi veya cezaya itiraz edilmesi halinde, idari para cezasının yasal süresi içinde ödendiği veya cezaya karşı yasal süresi içinde itiraz edildiği kabul edilecektir.

Örnek-4: Kırıkkale ilinde faaliyet göstermekte olan kamu kurumu niteliğindeki (C) işverenin 15.05.2021-14.06.2021 dönemine ait muhtasar prim hizmet beyannamesi en geç 14.07.2021 tarihine kadar vermesi gerekmekte ise de, 14.07.2021 tarihinin mali tatile rastlaması nedeniyle, bu döneme ilişkin muhtasar prim hizmet beyannamesinin en geç 27.07.2021 tarihine kadar vermesi halinde, belge yasal sürede verilmiş sayılacak ve idari para cezası uygulanmayacaktır.

SONUÇ

5604 sayılı Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanun gereği 5510 sayılı Kanun'un 8, 9, 11, 86'ıncı maddeleri gereği zamanında kuruma verilmesi gereken iş yeri bildirgesi, sigortalı işe giriş, sigortalı işten ayrılış ve muhtasar prim hizmet beyannamesi, işyeri kayıt ve ibrazı ve idari para cezalarına yapılacak itiraz ve ödemeler yasal olarak verilme süresinin son günü malî tatile rastlayan süreler, tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamış sayılacaktır. Bu sebeple mali tatil 20.07.2021 tarihinde sona ereceğinden 27.07.2021 tarihi içerisinde verilmiş olan belgeler yasal süresi içerisinde verilmiş sayılacaktır.

Mali tatilin sona erdiği günü izleyen beş gün içinde sona ermesi halinde ise belgelerin verilme süresi, mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren beş gün uzayacaktır. Mali tatil, 20.07.2021 tarihinde sona ermesi ve uzayan sürenin 25.07.2021 Pazar tarihine rastlaması nedeniyle bu süre içerisinde verilmiş olan belgeler yasal süresi içerisinde verilmiş sayılacaktır. Söz konusu yasal süre hafta tatiline rastlaması sebebiyle 26.07.2021 tarihine uzayacaktır.

2021 yılında işverenler, serbest muhasebeci ve mali müşavirler mali tatil dolayısıyla kanuni ve idari sürelerin 20.07.2021 tarihi (bu gün dahil) mesai bitimine kadar geçerli olduğunu unutmamalı, yanlış uygulamalarla idari para cezalarına maruz kalmamalıdır.

KAYNAKÇA;

1. Başbuğa, H. ve Erkal, H. (2014). Sosyal Güvenlik Mevzuatı Açısından Mali Tatil, Yaklaşım Yayıncılık, Temmuz 2014, 259, (<https://uye.yaklasim.com/MagazineContent.aspx?ID=26067>)
2. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, 31.05.2006 tarih, 16.06.2006 tarih ve 26200 sayılı R.G. yayımlanmıştır (<https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5510.pdf>).
3. 5604 sayılı Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkındaki Kanun, 15.03.2007 tarih, 14.01.2016 tarih ve 6661 sayılı R.G yayımlanmıştır. (<https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5604.pdf>)
4. Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği, 12.05.2010 tarih ve 27579 sayılı R.G yayımlanmıştır. (<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=13973&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>)
5. 7201 sayılı Tebligat Kanunu, 19.02.1959 tarih ve 10139 sayılı R.G yayımlanmıştır. (<https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.7201.pdf>)
6. 5604 Sayılı Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanununun 2'inci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Tebliğ, 30.06.2007 ve 26568 sayılı R.G yayımlanmıştır. (<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2007/06/20070630-14.htm>)
7. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, 28.07.1953 tarih ve 8469 sayılı R.G yayımlanmıştır. (<https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.6183.pdf>)